

Boijl, 25 mei 2021

Aan Burgemeester, Wethouders en Raadsleden van de Gemeente Weststellingwerf

Betreft: Plannen rond Geitenhouderij, Boekelterweg 11, Boijl

Geachte Burgemeester, Wethouders en Raadsleden,

Hierbij willen wij u deelgenoot maken van de grote zorgen die wij hebben bij de ons bekende plannen voor een geitenhouderij voor 2000 geiten en 80 paarden op het bovengenoemde adres.

In aanloop hiertoe hebben wij contact opgenomen met de Gemeente Weststellingwerf en is ons informatie verstrekt.

Voor opgesteld willen wij u melden dat ondergetekende van oorsprong een boerendochter is, zelf zeventien jaar veehouder is geweest en dat haar vroegere bedrijf is overgenomen door een dochter, die samen met haar echtgenoot nog steeds op de ouderlijke boerderij boert. Wij zijn dus niet tégen boeren, hoe zouden we kunnen, maar we zijn tegen de wijze waarop boeren zijn en worden gedwongen tot schaalvergroting door het landbouwbeleid vanuit het verleden. In de recente tijd zien we minder gezinsbedrijven en steeds meer agro-grootondernemers die grondbezit, de landbouw en veeteelt beschouwen als een industrieel productiebedrijf en uit zijn op winstbejag, zonder enige professionele kennis en betrokkenheid bij dierenwelzijn en grondbeheer met alle milieuschade, uitbuiting en misbruik van grond en dieren, uitbuiting van hun arbeiders en zetboeren met alle sociale achterstelling van dien.

Deze grootondernemers hebben geen weet van en geen betrokkenheid bij het wezenlijke van boer zijn. Het aloude gezinsbedrijf in de landbouw is/wordt verkwanseld omwille van goedkoop voedsel voor de massa en winsten door supermarktketens. Het is een gewetensvraag of B&W en de Raadsleden van Weststellingwerf aan bovengenoemde ontwikkelingen willen meewerken en hiervoor verantwoordelijk willen zijn.

Onze zorgen rond het toekomstige geitenbedrijf betreffen reeds bekende feiten, die ook voor ons zeer zwaar wegen:

- Ernstige aantasting van het leefmilieu voor ons omwonenden, dus voor ons *mensen*, voor planten, dieren, voor de diversiteit terwijl de Nederland in alle opzichten hierin al toelaatbare grenzen heeft gepasseerd en nu tegen wil en dank inspanningen moet leveren om de vernieling van onze leefomgeving, de natuur, het milieu te stoppen en ten goede te keren.
- Bedreiging van onze gezondheid en die van onze kinderen, hun partners, onze kleinkinderen, familieleden en vrienden die hier regelmatig logeren. Het is genoegzaam bekend en aantoonbaar bewezen dat omwonenden in een cirkel van 2 km rond een geitenhouderij 30 tot 50% meer kans hebben op longontsteking (drie recente onderzoeken door GGD), ook al kan men nog niet de vinger leggen op de precieze tot standkoming van de ziekte. De feiten 30-50% meer longontsteking in de 2 km zijn geteld en gemeten en daarbij dus bewezen. Het onderzoek door de GGD naar het 'hoe de longontsteking tot stand komt', is door

de coronapandemie pas eind 2024 afgerond, aldus landbouwminister Carola Schouten in een brief aan de Tweede Kamer. Fijnstof van geitenbedrijven is in elk geval een duidelijke aanjager, zoals dit ook bewezen is langs snelwegen en in de buurt van industriële ondernemingen. Het is een simpele vraag voor u, Raadsleden en Wethouders van de Gemeente Weststellingwerf: wat is uw gezondheid u waard? Wat is de gezondheid van uw naasten u waard? Wat is de gezondheid van uw medebewoners van deze Gemeente, waarvoor u bestuurlijke verantwoordelijkheid heeft, u waard?

- Bedreiging van onze gezondheid door het voortdurende gevaar van Q-koorts, *ondanks de inenting!* De uitbraak tussen 2007 en 2011 ligt nog vers in ons geheugen. Van de besmette patiënten heeft 20% nog steeds last van de gevolgen: arbeidsongeschiktheid en daardoor woningverkoop, gedwongen verhuizing, problemen voor partners en hun kinderen. Zelfs toevallige voorbijgangers werden het slachtoffer of mensen langs wegen waarlangs de geitenmest werd getransporteerd! Wij zien een geitenhouderij van deze omvang dan ook als een bedreiging voor de volksgezondheid en waar wij als omwonenden, onze logés en de vele toeristen het slachtoffer van kunnen worden. Hieronder ziet u het aantal meldingen van Q-koorts bij het RIVM in de afgelopen jaren en in dit jaar:

	Totaal aantal meldingen per kalenderjaar
2021	3
2020	7
2019	19
2018	17
2017	22
2016	12
2015	22
2014	28
2013	19
2012	66
2011	81
2010	504
2009	2354
2008	1000
2007	168

(per 11 mei 2021)

Sterfgevallen: Als een patiënt overlijdt aan Q-koorts is dat vrijwel altijd door chronische Q-koorts. Artsen hoeven patiënten met chronische Q-koorts niet te melden bij de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst en RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu . Daarom is er geen overzicht van het aantal patiënten met chronische Q-koorts.

Bron: RIVM

- Per 31 maart van dit jaar alleen telde het RIVM 2 patiënten, nu per 11 mei zijn er 3 patiënten en in onze visie is elke patiënt één teveel. De Covid-19 pandemie moet u, als bestuurders toch wel op de feiten hebben gedrukt: een uitbraak Q-koorts in Weststellingwerf is geen verzinzel gezien bovenstaande tellingen van het RIVM.

Het is wederom een simpele vraag voor u, Raadsleden en Wethouders: wat is *uw gezondheid* u waard? Wat is de gezondheid *van uw naasten* u waard? Wat is de gezondheid *van uw medebewoners van deze Gemeente*, waarvoor u bestuurlijke verantwoordelijkheid heeft, u waard?

Alle personen met een chronische Q-koorts infectie worden arbeidsongeschikt en komen uiteindelijk terecht in uw bestanden van de Sociale Dienst van Weststellingwerf vanwege hun recht op een Bijstandsuitkering.

- In alle provincies is om bovengenoemde redenen een vestigingsstop afgekondigd voor geitenhouderijen en algemeen geaccepteerd, behalve in Friesland en Groningen. Wij zijn blij met het onlangs genomen besluit van de Gemeente Weststellingwerf voorlopig geen aanvragen voor vergunningen voor uitbreiding of vestiging van geitenhouderijen in behandeling te nemen. Ook andere gemeenten namen een dergelijk besluit. Het is slechts een kwestie van tijd dat ook Friesland en Groningen een vestigingsstop zal afkondigen. Zowel de provincie Friesland als de Gemeente Weststellingwerf hollen achter de huidige feiten aan als zij vergunning verlenen voor de vestiging van dit bedrijf en van u als *bestuurders* mag worden verwacht dat ook u uit voorzorg anticipeert op toekomstige dreigingen.
- De dierenmishandeling door de industriële bedrijfsvoering, waarvan ondergetekende als ex-boerin uit eigen ervaring weet dat de zorg voor een dergelijke hoeveelheid dieren de menselijke maat qua werkelijke aandacht, betrokkenheid en adequate verzorging *ver* te boven gaat.
- Door de schaalvergroting in de landbouw en veeteelt is onze Nederlandse en Friese bodem uitgeput en vervuild geraakt; de luchtkwaliteit qua fijnstof en stikstofgehalten is de laatste 50 jaar nog verder uit balans geraakt. Bodemleven is achteruitgegaan, insecten- en vogelsoorten zijn in de bijna 20 jaar dat wij hier wonen, uit onze tuin en naaste omgeving verdwenen, zelfs in deze vrij dunbevolkte streek van Nederland. Ook dit eenzijdig opgezette bedrijf zal aan verdere teloorgang van onze natuur, van de natuur in de gemeente Weststellingwerf, bijdragen.
- Door toestemming te verlenen aan dit geitenbedrijf zullen de drie campings binnen de 2 km zone grote schade ondervinden. De twee naburige campings aan de Boekelterweg zullen moeten sluiten: niemand wil in de buurt van een dergelijk geitenbedrijf kamperen. Camping 'De Boekelter' staat al in de verkoop; Camping 'De Bekhofschans' verliest het predicaat 'Natuurcamping' vanwege deze geitenhouderij. Deze camping (1 ha) is één van de meest succesvolste campings in Friesland, qua omzet, winstgevendheid en klantvriendelijkheid. De behoefte aan dit soort campings neemt juist toe in Nederland. Wilt u als bestuurders dit 50-jarige bedrijf om zeep helpen om een zeer vervuilend en onze gezondheid bedreigend bedrijf wel kansen te bieden? Er waren de afgelopen jaren rond de 10.000 overnachtingen op de drie campings binnen de 2 km zone rond de toekomstige geitenhouderij. Het toerisme in het algemeen in dit deel van Weststellingwerf zal een klap krijgen en daarmee ook de Horeca. Fietsers en wandelaars zullen routes in onze omgeving vermijden, omdat ook van de

uitbraak van Q-koorts in Brabant bekend is dat zelfs toevallige voorbijgaande fietsers of bewoners langs de weg waar geitenmesttransport plaatsvond, hiervan slachtoffer werden en nog steeds lijden aan chronische Q-koorts door restverschijnselen als verminderde longcapaciteit, onvoorspelbare koortsaanvallen, vermoeidheidssyndroom.

- Last but not least zullen alle eigenaren van woningen in de omgeving van de geitenhouderij schade ondervinden door waardevermindering bij de verkoop van hun woningen waarbij aan tenminste een halve tot een hele ton per woning gedacht moet worden. Hiervoor zullen dan ook te zijner tijd procedures aangespannen worden richting de geitenhouder /ondernemer. Ook voor de WOZ-waarde kan de waardevermindering gevolgen hebben.

Wij vragen uw speciale aandacht voor het volgende en dit in uw overwegingen tot weigeren van de vergunning voor bovengenoemde geitenhouderij mee te nemen:

- De aversie tegen mega geitenbedrijven en andere megastallen is niet alleen hier maar ook elders in Friesland/Nederland toegenomen en wordt als onacceptabel en niet meer van deze tijd gezien: halvering van de veestapel in Nederland is een genoemde en zelfs door een groot deel van onze bevolking een geaccepteerde mogelijkheid geworden. Varkens- en kippenboeren laten zich nu reeds in onverwachte aantallen uitkopen en accepteren het gegeven: er worden eenvoudig veel teveel dieren op te weinig hectares gehouden in Nederland.
- In Nederland is men op regeeringsniveau akkoord om verdere industrialisatie van onze veeteelt en landbouw te voorkomen en als een eerste stap in de goede richting is gekozen voor toekomstige kringlooplandbouw. Vergunning verlenen aan deze geitenhouderij met een industriële bedrijfsvoering rond 2000 geiten en 80 paarden, die als puur productiemiddelen en winstobjecten worden ingezet, staat hier haaks op.
- De eigenaarsconstructie van grond en gebouwen en van de bedrijfsvoering van het onderhavige bedrijf is voor de buitenstaander, dus ook voor u, buitengewoon onduidelijk, mistig. Ook al zou er uiteindelijk geen geitenhouderij op Boekelterweg no. 11 komen, een geitenhouderij uit Nijkerk, de huidige grondeigenaar, zou zijn geitenmest uit Nijkerk op de ruim 40 ha grond kunnen dumpen met alle gevolgen van dien; het Gemeentebestuur zal zich moeten realiseren dat ook hieraan dezelfde hiervoor genoemde gezondheidsrisico's en fijnstof consequenties verbonden zijn. De grond kan zelfs gebruikt worden voor dumpen van mest, vermengd met andere schadelijke stoffen, zoals door verschillende televisieprogramma's is aangetoond. Het overschot aan mest in Nederland is inmiddels ook een verdienmodel geworden en wordt juist door de grootondernemers in de agrarische sector als zodanig ingezet. Een gezinsbedrijf zal nooit de eigen grond laten vervuilen door schadelijke stoffen, maar de grootondernemer in de agrarische sector ziet grond alleen als verdienmodel en hem maakt minder of meer vervuiling niets uit. De Gemeenten draaien immers uiteindelijk op voor de schoonmaakkosten van de bodemverontreiniging.
- De toename van de stikstofemissies met de daaraan verbonden bekende problematiek, waaraan dit bedrijf naast de emissies van andere bedrijven van (uiteindelijk) dezelfde grootondernemer, zal bijdragen.
- Een geitenhouderij (intensieve veehouderij) en de even intensieve paardenhouderij van deze omvang kan niet grondgebonden produceren, gezien

het aantal dieren in verhouding tot het aantal hectares. In de lammertijd zijn er ruim 2 keer zoveel dieren en dit is waarschijnlijk niet in de berekeningen rond grondgebonden productie meegenomen.

- Het doden van de 50% niet productieve pas geboren bokjes is onderdeel van deze industriële opzet, een walgelijk gegeven waartegen veel weerstand is en deze zal alleen maar groter worden.
- Het bedrijf zal weinig tot geen extra werkgelegenheid genereren voor de eigen inwoners van Weststellingwerf. Wij zien hier een toename van Polen en Roemenen op agrarische bedrijven als werknemers. De administratie zal gezien de mistige eigendomsconstructie waarschijnlijk elders in Nederland gevoerd worden. Werkloosheid komt op conto van de Gemeente Weststellingwerf.
- Het op te zetten bedrijf zal in de *zeer nabije* toekomst moeten voldoen aan nog veel strengere maatregelen qua voederstoffen, stikstofuitstoot, mineralenbeheer, bemesting van eigen grond en/of mestafvoer, regels rond gezondheidszorg voor dieren en/of te houden dieren per ha, dan wel per m² vloeroppervlakte. Het is zeer de vraag of de huidige berekeningen van de toekomstig ondernemer dan nog van toepassing zijn en of dit bedrijf op de korte termijn nog levensvatbaar zal zijn.
- De ondernemer van het onderhavige bedrijf heeft slechts met enkele omwonenden contact opgenomen en laat in de pers uitsluitend zijn verontwaardiging zien omdat hij gehinderd wordt in zijn ondernemingsplannen in plaats van begrip te tonen voor feiten rond gezondheid en argumenten van bijvoorbeeld zijn naaste burens: de twee hierboven genoemde campings. Wij als omwonenden hebben dan ook het idee dat een gesprek geen enkele zin heeft. De vertegenwoordiger van de vergunningaanvrager heeft onlangs met uw wethouder een gesprek gevoerd met twee buurtbewoners en aangegeven dat hij zal procederen als er geen vergunning wordt verleend. Hetgeen maar bewijst dat de uiteindelijke 'ondernemer' (mistige eigenaar constructie zoals voornoemd) zich totaal niet bewust is of niet bewust wil zijn, zich geen rekenschap geeft, geen verantwoordelijkheidsgevoel kent ten opzichte van de gezondheidsrisico's en de milieuschade. De ondernemer gaat puur voor het eigen gewin over de rug van ons, de omwonenden, van onze kinderen en kleinkinderen, van de 10.000 toeristen, van ontelbare passanten.

Het zal u duidelijk zijn dat wij ons tegen de vestiging van dit bedrijf met andere gemotiveerde omwonenden wel zullen moeten verzetten voor zover de wet ons deze mogelijkheid biedt.

Met vriendelijke groet,

H. L. Monkelbaan en F. Tersteeg